

VILÁGOS SÁG

I. ÉVFOLYAM

AZ ERDELYI MAGYAR NÉP LAPJA

44. SZÁM

A DEMOKRÁCIA ÉRTELME

Szocialista olvasóink közül többben is nekünk szegezték a kérdést: miért nem valósítjuk meg a szocializmust? Miért elégszünk meg csak a polgári demokráciával, mikor most kedvező alkalom lenne az osztály nélküli társadalom kikiáltására is? Mi több, nemcsak szocialista munkások, de még polgárok is sokszor úgy vélekednek, hogy kikiáltathatnánk már az „északerdélyi tanácsközsaság”-ot s ezzel egy csapásra elejét vennénk minden további nemzetiségi torzalkodásnak... Vannak olyan türelmetlenkedők is, akik egyenesen azzal vádolják a szocialistákat, hogy cserbenhagyták elveiket s hagyják, hogy a dolgozó tömegek ezután is a rövidebbet huzzák. Egyáltalán miért harcolt a korábbi évtizedekben a munkásság a szocializmusért, miért akart kapitalizmus helyett szocialista tervgazdaságot, ha most elégszünk a polgári demokráciával is?

Valóban, hogy is állunk ezzel a kérdéssel? A lázongók elégedetlensége mögé tekintve, először is megállapítható, hogy elégedetlenségük a mostani súlyos áldozatokat követelő helyzetből fakad. Sok az ingyen közmunka, nagy a drágaság, nincs elég kenyér, nincs ruha, nincs cipő, nincs elég tüzelő, a közhivatalokban ma is sokat kell várakozni és keveset lehet sikeresen elintézni. Aztán meg mindenfelé nyíltan vagy burkoltan, de bosszuért lihegnek a sovíniszta uszítók s mégis ők foglalják el a fontos hivatalokat s kivonják magukat a közmunkák alól... Mindez többekévéb tényleg igaz. Az elégedetlennkedők éppen csak akkor vétik el dolgukat, mikor azt hiszik, hogy a „tanácsköztársaság” kikiáltásával egyszerre paradicsomi bőség és mennybéli békeesség költözne Észak-erdély földjére. Egyszóval kiderül, hogy türelmetlenkedőink igen kevésbé képzett szocialisták, de annál inkább — csodavárókl! Olyanok, akik eddig szocialista voltukat és szovjetbarátságukat legfeljebb a moszkvai rádióadások hallgatásában élték ki, de vajmi keveset tettek, hogy a demokráciát megvédjék s a szocializmust meg is valósítsák. Most persze megcsalatottnak érzik magukat, mert elvárták volna, hogy a Vörös Hadsereg kézen hozza nekik a szocialista bőséget. Róluk elég is ennyit mondanunk, a valóban jóhiszeműektől pedig mi kérdezzük: vajjon azzal, hogy kikiáltanók a szocializmust, kevesebb lenne-e a közmunka? Vajjon a náciaktól szétrobantott hidakat, vasutakat, alagutakat nem kellene-e akkor is újraépíteni? Vajjon a földművesek elhajtott tehenei helyett nyomban más teheneket tudnánk adni, a közhivatalokban pedig nyomban pótolni tudnók mindazt a sok hiányt, amit a kivert fasizmus hagyott maga után?

Aztán a szocializmust nem elég csak kikiáltani. A kikiáltás ténye még nem jelenti azt, hogy az emberek tudnak is élni a szocializmussal. Hiszen még a polgári demokrácia jogaival sem tudnak kielégítően élni. Seregszámra tudunk olyan falvakról, ahol még ma sem választottak községi tanácsokat, ma sem szervezték meg a községi védőrséget. És miért nem? Azért, mert a község dolgának az irányítása körül a fasizmus teljes tudatlanságba süllyesztette a népet, s ráadásul még annyira meg is félemlítette, hogy még ma sem mer élni az önkormányzat jogaival. A nép döntő többsége egyszerűen még nincs felkészülve a demokráciá-

nál fejlettebb társadalmi forma megvalósítására, hiszen még a demokratikus társadalmi életformába is csak most tanul bele.

S itt szögezzük le a mai demokratikus berendezkedés értelmét. A demokrácia feladata, hogy a nép közösségi öntudatát felébressze s a községi, megyei és városi önkormányzat feladataira rávegye. Ugyanekkor az ország törvényhozási kérdéseibe is beletanítsa s a más nemzetiségekkel összebékítse. Mindezt ott tanulják meg a tömegek a szakszervezetekben, pártokban, meglévő és ezután alakuló szövetkezetekben, a városi tanácsokban, az iskolák szülői értekezletein, a gazdakörökben, gyári bizottságokban, az egyházközségi gyűléseken és presbitériumokban s magában az ország-házban.

A polgári demokrácia feladata földeket adni a földtelen paraszti millióknak, hogy végre saját gazdaságukon keresztül tegyenek szert önállóságra, gazdasági áttekinthetőségre és bátorságra a közügyek intézése körül. A polgári demokrácia nyugaton mindezt már régen megvalósította. Az évtizedekig gyakorolt választó- és választható jog, továbbá a szervezke-

dés és szólásszabadság ott valóban éretté tette a tömegeket a fejlettebb osztály nélküli társadalomra, de a fasizmus az elért eredmények nagyrészt lerombolta s a tömegek tudatát összezavarta. A most újra hatalomra kerülő demokráciának előbb végleg le kell vernie a fasizmus katonai erejét, tehát be kell előbb fejeznie a háborút s csak azután gondolhat a demokrácia továbbfejlesztésére s különlegesen így van ez nálunk, ahol a fasizmus tulajdonképpen félféudális állapotot konzervált s így már maga a polgári demokrácia is forradalmi újítás mind a fasizmussal, mind a társadalmi elmaradottsággal szemben. E nélkül nem gondolhatunk a sokkal fejlettebb közösségi öntudatot és fejlettebb gazdálkodási feltételeket igénylő szocializmusra sem!

Nálunk, ahol sohasem volt nyugati értelemben vett demokrácia, ebben a pillanatban minden erőnkkel a polgári szabadságjogok megvalósításába kell belefeküdnünk. Mivel pedig ennek a demokratikus célkitűzésnek az élen ma a szocialista mozgalmak állanak és kell is, hogy álljanak, ez a körülmény elég biztosítékot nyújt arra, hogy nem egy kapitalista kizsákmányolást megrögzítő demokráciát hívunk létre, hanem a kapitalista módszereket mindinkább

kiküszöbölő népuralmat, a fizikai és szellemi dolgozók döntő többségének az uralmát.

A nép ellenségei nagyon is tisztán látják, hogy csakis ilyen demokráciáról lehet szó, épp ezért egyáltalán nem lelkesednek a most kibontakozó és feltörő demokratikus erőkhöz, sőt, minden erejükkel szabotálják a demokráciát. Ezeket tudva, aki ma demokrácia helyett más rendszert sürget, az a demokrácia ellenfeleinek kedveire játszik. A demokrácia ellenfelei annyira ellenszenvesen állították be a bizonyos előítéletektől fertőzött társadalmi rétegek előtt a szocialista társadalmat, hogy ennek követelése visszariasztaná ezeket a rétegeket szakszervezeteinktől épp úgy, mint demokratikus tömörüléseinktől s így a dolgozó nép döntő többségét a demokrácia kivívásáért folytatott harc számára nem tudnánk megnyerni. A szocialista munkásság elszigetelődnék s ennek folytán a demokrácia is megbuknék. Demokrácia nélkül pedig nem fejlődhetnek fel azok a társadalmi erők és előfeltételek sem, amelyek a szocializmus megvalósítását készítik elő.

Aki tehát idő előtt szocializmust követel, az a demokráciát szabotálja s lehetetlenné teszi a szocializmus felé való kibontakozást is.

Nagy István

VÁCNÁL A SZOVJET HADSEREG ELÉRTE A DUNA ÉSZAKI PARTJÁT

MOSZKVA, december 8. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda pénteki hadijelentése: **Csapataink a Balaton és a Duna között több mint 50 helységet foglaltak el, köztük a következő nagyközségeket: Adony, Perkáta, Kóta, Enying, Nantos, Szilfa és Sárszentagota községeket.**

Egyidejűleg a Balaton és a Dráva között elfoglalták a Dráva partján Barcsot, a fontos közlekedési gócpontot több mint 50 más helységgel együtt. Ezek közt a fontosabbak: Nagytakácsi, Mike, Ujtelek, Somogyvisonta, Péterháza, Somogyaranyos, Balatonszentgyörgy, Haláp, Kisbajom és Csokonya.

A mai napon csapataink a Balaton déli partját teljesen elfoglalták. December 6-án a 3. ukrán arcvonal csapatai 1030 magyar és német foglyot ejtettek. A többi arcvonalon csak feldejtő vállalkozás és járőrtevékenység volt.

December 6-án csapataink 38 harcokot semmisítettek meg és 5 ellenséges repülőgépet lőttek le.

MOSZKVA, december 8. (Rádió.) A legújabb szovjet hadijelentés a következőképpen szól: **A Balaton és a Duna között a 3. ukrán arcvonal csapatai ismét több mint 40 helységet foglaltak el köztük Sárosd, Ába, Sárszentkeresztur, Balatonfőkajár, Soponya, Mezőszentgyörgy, Kálon, Lepsény és Csösz községeket.**

Egyidejűleg a Balaton és a Dráva között is folytatódott a támadó előnyomulásuk és több mint 30 község birtokba jutottak.

December 7-én 33 német harcokot lőttek le a szovjet csapatok és 3 német repülőgépet lőttek le.

A német hadijelentés súlyos kudarcot ismer be. December 8-i esti adásában a német rádió jelentette, hogy a Balaton és a Mátra hegység között az egész arcvonal mozgásban van. A német rádió bevallja, hogy Budapesttől északra is a szovjet csapatok nagy betörést értek el és elérték Vácmál a Duna északi partját. Váctól északra és keletről súlyos harcok folynak.

Hetvenháromezer lakosa van jelenleg Kolozsvárnak

Városunk közönsége a legteljesebb elismeréssel nézte azt a komoly munkát, amelyet a múlt hetekben a népszámlálási bizottság végzett. Ugy hírlik, hogy a várost román-magyar-izidó népszámlálási vegyesbizottság még nem fejezte be többszörös felülvizsgálati munkáját. A befejezés azonban már nem késik sokáig s a végső pontos eredményt is látni fogjuk. Városunk közönsége pedig meggyugvással fogja megállapítani, hogy ezuttal pártatlanul végrehajtott népszámlálásról van szó. Az eredményt pedig nem fogják ugynévezett politikai okokból több évig az asztal fiókjában tartani.

Magánértesülésből annyit azonban — a hivatalos adatok közzététele előtt is — tudni lehet, hogy városunk összlakossága több, mint 73.000 lélek, ebből 32.000 nő és 41.000 férfi. Az összlakosságból közel 61.000 lélek magyar, több mint 10.000 román, közel 900 zsidó, a többi pedig egyéb anyanyelvű. E számítás szerint a magyarság az összlakosság 83 és fél százalékát, a románosság 14 és fél százalékát, a zsidóság pedig több mint 1 százalékát teszi ki. Természetesen, ezek nem hivatalos, végleges adatok, mert még folyik az ellenőrzési, illetve felülvizsgálati munka. A felülvizsgálat befejezése azonban már nem hozhat lényeges változtatásokat. Ha lesz is néhol pár tízedesnyi eltérés, az százalékos változtatást nem idézhet elő. Különben is, az eddigi felülvizsgálatok is olyan pontosak voltak, hogy csak a pártatlanság és lelkiismeretesség teszi azt, hogy a munkát még nem vehetik befejezettnek. A számok pontosságát pedig kezességül, hogy a népszámlálást az összes együttlakó nemzetiségek, tehát: a románok, magyarok és zsidók részvételével, illetve közreműködésével hajtották végre.

HIREK

Olvásóinkhoz

A „Világosság” szerkesztősége és kiadóhivatala közli, hogy tekintettel a rendkívül magas új papírárra és a jelentékeny mértékben felmerült munkabérekre, kénytelen a lap árát az eddigi 40 fillérről 50 fillérré emelni, miután ez az egyetlen mód arra, hogy a jelenlegi árszempont mellett a lap tartásához elengedhetetlenül szükséges szilárd anyagi alapot megtartsa.

Nem könnyű szívvel tesszük meg ezt a lépést, hiszen a kismemberek számára készülő a lap, akiknek a napi tíz fillér is számít. Rajtuk kívül álló körülmények azonban kényszerítettek erre. Az áremelés ellensúlyozására azonban kilátásba helyezhetjük a lap oldalszámának emelését, a jobb és szebb technikai kivitel, valamint lüthálózatunk fokozatos kiépítését.

A „Világosság” nem üzleti, hanem erkölcsi vállalkozás s olvasóink filéreit jobb, terjedelmesebb lap formájában igyekszünk majd visszaadni.

*

Mi történik vasárnap?

Fél 11 órakor a Szociáldemokrata Pártban (Szabadság-tér 30.) Jordáky Lajos tart előadást időszerű társadalmi kérdésekről.

11 órakor munkás-értekezlet a Magyar Népi Szövetségben (Farkas-utca 7.) Előadó Sárny István dr.

11 órakor értekezlet az EMKE ajkaszervezéséről (Magyar-utca 1.)

Délután 2 órakor magyar tanítók és tanárok értekezlete a Magyar Népi Szövetségben. Előadó Nagy István.

Délután 3 órakor a Magyar Népi Szövetség földész-értekezlete a Magyar-utcai állami népiskolában.

Megállapították a tej, tojás és vaj árát. A Legfelsőbb Közéllátási Tanács december 7-iki kelettel a tej, tojás és vaj árát a következőképpen rögzítette: Tehéntej termelőnél való átvétel esetén 1 pengő 80 fillér, házhoz szállítva 2.30 P. Bivalytej 2.30, illetve 3 pengő. A tojás ára kereskedőnél 1.50, viszonteladónál 1.60 P. darabonként. A vaj továbbra is zárt cikk s a klinikák és intézmények ellátására fordítják. A különleges engedély alapján beszállított vajat a Vásárfelügyelőségnek kell beszolgáltatni. A Vásárfelügyelőség kiskereskedőknek osztja szét a vajat, akik vajjegy ellenében szolgáltatják ki az igényjogosultaknak. A vaj ára 23 P. Viszonteladó kiskereskedő még 10 százalék hasznot számíthat fel. Akik a hivatalos árakat túlléptik, kihágást követnek el és 1000—5000 pengőig terjedő pénzbírsággal, ismételt esetben internálással lesznek büntetve.

SCHULTZ FERENC államilag vizsgázott fogász működését újra megkezdte. Bartha Miklós-u. 23.

A Közalmozottak a vasutépítők és a gyorsgépre szoruló dolgozók részére, megértvén az új idők szavát, az alábbi összegeket gyűjtötték: pénzügyigazgatási alkalmazottak 2385 P, vármegyei alkalmazottak 1080 P, egyetemi alkalmazottak 2904.43 P, összesen 6369 pengő 43 fillér. Ezt az összeget a Szakszervezeti Tanács pénztárába fizelták be.

A Városi Viz- és Csatornaművek tisztogató bizottsága felkéri mindazokat, akik ennek az üzemnek az alkalmazottai ellen antidemokratikus magatartást bizonyító tényeket tudnak, azt írásban, aláírással és pontos címmel ellátva, zárt borítékban közlik a tisztogató bizottsággal (Bem-utca 2.).

ZSEMBERY ELVIRA értesíti növénydekeit, hogy az állami Zenekonzervatóriumban kedden és pénteken délelőtt, a lakásán délutánonként 2—3 óra között találhatók. 1404

Minden hatóságnak igazolnia kell magát

A személyi felelősség nagyobb, mint bármikor

Kolozs vármegye főispánja 2057—1944 szám alatt az alábbi rendelkezést bocsátotta ki: Tekintettel arra, hogy a mai viszonyok között a személyi felelősség nagyobb, mint bármikor és hogy Kolozsvár és Kolozs megye területén egy Katonai Parancsnokság, mint a jövőben parlamenti előtt a főispán felelős, ezért — hatalmunknál és kötelességünknel fogva — elrendeljük a következőket:

1. Minden hatóság igazolja eddigi tevékenységét és amennyiben megállapítás nyer, hogy szabálytalanul és a hatályos rendeletek elleni módon járt el, legyen gondja a helyesbítésre, kérve a megfelelő jóváhagyást.

2. Minden cég igazolja helyzetét és lépjen törvényességbe. A fentiekre nézve határidő: 1947 december 20.

3. Mindezt tegyék meg azért, mert felelősek vagyunk családjainkért és gyermekeinkért.

4. A fentiekől nem tűrhetünk eltérést, közérdekből addig is, amíg egy megfelelő szerv létesülne és mindenkit személy szerint felelőssé teszünk.

5. A fentiek alapján elvárjuk, hogy az összes tisztogató bizottságok tájékoztassanak bennünket és a bizottságok vezetői jelenjenek meg a főispáni hivatalban legkésőbb 1944 december 10-én délelőtt 11 óráig.

6. Letartóztatások csak a katonai parancsnokságok által vagy bírósági határozatok útján és a mai rendeleteinkre eszközölhetők.

Jelen rendeletnek ideiglenes hatálya van és érvényes a visszavonásig. Életbelép a közlés idejében.

Kinevezik az északkelet-keleti magyar nyelvű tanintézei tankerület vezetőit. Coza Aurél tankerületi főigazgató december 1-i hatállyal a magyar nyelvű állami és hitvallásos középiskolák és polgári iskolák helyettes főigazgatójává a kolozsvári tankerületben Miklós Viktor tanárt, Bihar, Szilágy, Szatmár és Máramaros megyék területére Szász Árpád zilahi tanárt és Maros-Torda, Csik, Udverhely és Háromszék területére Tóth Sándor marosvásárhelyi tanárt nevezte ki.

A kolozsvári női szabók és leánykarunkakészítők szakosztálya értesíti tagjait, hogy kedden délután 3 órakor gyűlést tart az Ipartestület székében, melyen az igazolványok kiosztása is megtörténik.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Mindazon munkatársaknak, jó barátoknak, jó szomszédoknak, akik szeretettel figyelmük végtisztességén szívesek voltak megjelenni, ezúton mondok köszönetet. Özv. Ágoston Józsefné.

Jogi vizsgára legeredményesebben előkészíti dr. Jakab jogiszemináriuma Görögtemplom-utca 38.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondok köszönetet a FONCIERA Általános Biztosító Intézet kolozsvári vezérigazgatójának azon előzékeny és gyors elintézésért, mellyel feleségem elhunyt alkalmából a részére kötött életbiztosítás esedékes összegét kezemhez a jnai napon hiánytalanul kifizette. Kolozsvár, 1944. december 7. Péter Sándor, Kolozsvár, Tordai-ut 95.

Nem történt szerencsétlenség a kolozsi alagutaknál. Bock Rudolf és Boros László munkavezetők közül azokkal, akiknek a hozzátartozóit a kolozsi alagutakhoz közmunkára behívták, hogy senkinek sem történt semmi baja sem és semmi sem igaz abból az elterjedt röhökből, hogy a kolozsi alagutak munkálatainál tömegszerencsétlenség történt volna.

A Szabad Szinpaed munkaközössége felhívja azokat, akik énekükben akarnak résztvenni, hogy kedden, december 12-én délután fél 3 órakor jelentkezzenek a Jókai-utca 2. szám alatti hivatalos helyiségben.

Likörgyári, ecetgyári munkások gyűlést tartanak kedden d. u. 4 órakor a Szentegyház-utca 4. szám alatti Hivatalban.

Az Állami Munkaközvetítő Hivatal (Malinovszky-tér 5.) közli, hogy munkát talál: 1 lakatos, 2 bédójos, 1 cipész, 1 csizmadiá, 1 földműves, háztartási mindenes, 1 nevelő. Munkát keres: 1 fűszerkereskedő, 1 tisztviselő, 2 gyári munkás, 2 háztartási mindenes.

A Székely Alkalmazottak és Helyi felügyelők Egyesülete minden vasárnap délután 3 órai kezdettel kulturális előadást tart az egyesület helyiségében, Köző-utca 10. I. em. A tagok pontos megjelenését kéri a Vezetőség.

A felszabadulás után munkára elvitt magyar férfiak hozzátartozóit felkéri a Magyar Népi Szövetség, hogy pontos személyi adatokat adjanak be minden délelőtt 9—12 óra között a központi irodában (Farkas-utca 7.).

A Magyar Népi Szövetséghez tartozó kisiparosok szervező bizottsága szerdán délután fél 3 órakor ülést tart a központi irodában (Farkas-utca 7.).

Az Építőmunkások Szakszervezetének ifjúsági tagozata vasárnap 3 órakor előadást tart. A tagok megjelenése kötelező.

A Magyar Népi Szövetség ifjúsági tagozata kéri a Kolozsváron tartózkodó földészifjúságot, hogy vasárnap délután 2 órakor jöjjenek el a készülő nagy ifjúsági előadás próbájára Unió-utca 6. szám alá.

A munkássportolók zenés teája. Idényzáró mérkőzése után ma délután zenés teát ad a KMTE. Mint már megirtuk, ma délelőtt 11 órakor a városi sporttelepen a KMTE a Derma-eggyüttesével barátságos visszavágó mérkőzésen bucsuzik az őszi labdarugó idénytől. E találkozó iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg annál is inkább, mert a kedvelt sportágban az utóbbi két hét alatt szünet állt be. Ma egy izgatott mérkőzés tanuja lehet közönségünk és szemlét tarthat mindkét együttes játékeje felett. Délután fél 3 órai kezdettel a KMTE a volt Deák Ferenc-utca 11. sz. alatt lévő helyiségében zenés teát ad. A közönség jó hangulatáról munkás-sportegyesületünk kitűnő zenekara gondoskodik.

A Magyar Népi Szövetség ifjúsági tagozata ezúton köszöni meg Balkányi Miklós orvosnak, hogy zongoráját tagozatunknak ajándékozta. Kulturális munkánk továbbfejlesztése érdekében felkérjük Kolozsvár város közönségét, hogy ha nélkülözhető könyvszekrényt, íróasztalt, akár örökre, akár ideiglenesen rendelkezésünkre bocsájthat, jelentse be a titkárságon (Unió-utca 6.).

Meghívó. A helybeli Orth. Izr. Hitközség vezetősége felkéri választmányi tagjait, hogy vasárnap, f. hó 10-én, délután fél 3 órakor megtartandó választmányi ülésen Timár-u. 34. szám alatt feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

A Demokrata Zsidó Népkegyesség irodája közli, hogy palesztinai ügyekkel kapcsolatban naponta 3—5-ig áll a felek rendelkezésére.

SZOVJET HANGVERSENY (Kolozsváron)

A Flomen hárnagy vezetése alatt álló orosz zeneegyüttes, amely már igen nagy sikerrel szerepelt Kolozsvárt, vasárnap, december 10-én délután 3 órai kezdettel negyedik hangversenyt rendez a Városi Színházban.

Jegyek a színház pénztáránál kaphatók.

MEGJELENT ÉS KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN ÉS SZAKSZERVEZETBEN

JÓZSEF ATTILA:
Döntsd a tőkét,

ne siránkozz

CIMŰ VERSESKÖTETE.

Józsa Athenaeum kiadása

A háztartási alkalmazottak vezetőség választó gyűlését vasárnap d. u. 3 óra kor tartják meg Szabadság-tér 10. szám alatt.

Fodrászmunkások és tanoncok ma, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel gyűlést tartanak a szervezet új helyiségében (Klastrom-utca 1). A tagsági könyvet mindenki vegye át. Alakuló könyvtárunk számára könyvadományokat kérünk. Azok a fodrászmunkások, akik a kollektív-szerződésben biztosított fizetést nem kapják meg, ma jelentkezzenek, hogy az eljárást azonnal megindíttassuk.

Meghívó. Az Ács-szakosztály 11-én, hétfőn délután 3 órakor gyűlést tart. Pontos megjelenést kéri a Vezetőség.

Meghívó. A Kolozsvári Vágóhídi Mészárossegédek Munkavállaló Szövetkezete, mint a „Szövetség” Központ tagja Kolozsvár, 1944 évi december hó 19-én d. u. 3 órakor a „Szövetség” Központ helyiségében, Deák F.-u. 9. szám alatt rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat meghívja. Napirend: A Szövetkezet felszámolásának kimondása. Esetleges indítványok. Az Igazgatóság.

A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete kéri a munkaadókat, ha tisztviselőre vagy kereskedelmi alkalmazottra van szüksége, forduljon a szakszervezethez. Szabadság-tér 12. szám, II. em. 10.

Egyszer-mozgó:
Vetélytársak.
Munkás-mozgó:
Hippolit, a lakáj.
Előadások: 2 és 4 órakor, vége az utolsó előadásnak 5¹/₂ órakor.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

December 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Leányvásár.

December 10-én, vasárnap délután 3 órakor Orosz hangverseny.

December 11-én, hétfőn délután 3 órakor Tul a Nagy Krivánon.

December 12-én, kedden délután 3 órakor Tul a Nagy Krivánon.

Előadások a Színházban

December 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Balett matiné olcsó helyárral.

December 10-én, vasárnap délután 3 órakor Mágus Miska.

II középosztály bűnei

A gyermek az első

kifosztva és megbecstelenítve, elhajlítják a szerencsétlen zsidóságot. Láttuk, amint a magyarnak nevezett szoldateszka bűnös fasiszta érdekek szolgálatában újabb magyar százszekereket küld, harcba és halálba az igazság és szabadság ellen.

Rettenetes válság volt ez számunkra. Mi, akik 1940-ben felszabadítóként üdvözlöttük a magyar államot, rendet, békét, szabad fejlődési lehetőséget remélve, most láttuk át teljességében, hogy nem a magyarságé, hanem egy bűnös klikké volt ez az ország. Választottunk. A tévelygők, de becsületesek és jószándékuak számára egyetlen út maradt. Megkeresni az illegális demokráta szervezeteket és vezető személyiségeket, akik az elvűség tiszta következetességével állottak ki az elnyomottak mellett és internálótáborok s az akasztófa árnyékában sem bédtek más, mint harcót, bátor kiállást a német megszállók ellen az emberség, igazság, megértés és becsület nevében.

Hiszem és remélem, hogy sokan voltak, akik éppen így megjárta ezt az életünket kettéválasztó keserves és nehéz utat. Hiszem, hogy sokan, akik valamikor azt hitték, hogy a

magyar nép érdekeit szolgálják, március 19-e után rájöttek, hogy sötét fasiszta hatalmasságok vezettek bennünket. De tudom, hogy vannak még ma is sokan, akik nem ébredtek fel. Azt is hinni akarom, hogy ezek között vannak olyanok, akik ha megértik, hogy micsoda förtelmes mocsárban éltek, megundorodnak egykor volt maguktól, s tüzevással kiégetve magukból minden régi rosszat, szerény, aldozatos munkát akarnak majd vállalni az új világ felépítésében.

Ehhez azonban önfeláldozás kell. S ennek egyetlen módja az igazi bűnösök leleplezése, a bűnök megmutatása. Végre egyszer már tiszta vízet kell öntenünk a pohárba!

E cikk írója reméli, hogy tisztító és öntisztító hadjáratában támogatást és megértést fog találni igen sokaknál. Eppén ezért kéri, hogy mindazok, akik az elmúlt idők politikai, közéleti vagy bármilyen természetű kérdéseiben adatokkal szolgálhatnak, keressék fel írásban a "Világosság" szerkesztőségében, segítve egy halálos bűnökkel terhes rendszer maradványainak felszámolását. Nagy Elek

Három évre ítélték, mert kommunistának hazudta magát és hamis okirattal gyűjtött

veszedelmes szélhámós kitört börtönéből, de ismét elfogták

KOLOZSVAR, december 9. — December 7-én ítélték a törvényszék Budahegyi Főosztályán a tizenkilenc éves vádlott sápadtan. Lépett be a tárgyaló terembe. Itt is ott is sajnálkozó suttogás halatszott:

...Hány fiatal... sápadt... talán beteg... Azonban felolvasták a vádat: kihallgatták a vádlottat és a sajnálkozás egyszerre átcsapott mélyvetésbe: nem szégyeli magát!... szélhámós!...

A kommunizmusmihályon született. Apja MÁV főtisztviselő, polgárcsaládban élt, nevelkedett. Már polgári és négy textilipari szakiskolán végzett. Hogy juthatott ideig?... Saját bevallása szerint eddig kétszer volt börtönben. Budapest. Üthónapi börtönbe került.

Kolozsvára került. Itt tovább haladt a "szélhámós" úton. Lopott, csalt, ruhát, vért, és ahol tudott, ott csapott be a hiszékeny és segíteni kész embereknek.

Élvezte és az őt elállították. Egy év börtön után szabadon bocsátották.

...kezdni...

...százados, amikor az orosz hadsereg ledekkelt a romló gazdaságunk maradványait, megpróbálta a "hőnők" kapui is... A kommunizmus bűnösök kerültek ide!... a szabad állampolgárok... az orosz hadsereg... kezdtek...

...Budahegyi Főosztályán... a kommunizmus bűnösök kerültek ide!... az orosz hadsereg... kezdtek...

...a kommunizmus bűnösök kerültek ide!... az orosz hadsereg... kezdtek...

...a kommunizmus bűnösök kerültek ide!... az orosz hadsereg... kezdtek...

...a kommunizmus bűnösök kerültek ide!... az orosz hadsereg... kezdtek...

...a kommunizmus bűnösök kerültek ide!... az orosz hadsereg... kezdtek...

...a kommunizmus bűnösök kerültek ide!... az orosz hadsereg... kezdtek...

a Mátyás szanatóriumban van alkalmazva és szabad közlekedése közérdek. Aláhímsította a városparancsnok és a polgármester aláírását is.

Előkerült egy füzet. Messziről ártatlan kis füzetnek látszik, mégis nagy bünt fejt magában. Ezzel a hamis irattal gyűjtötte Budahegyi Ferenc a kommunisták nevében az orosz hadsereg részére az adományokat. Pézst, ruhaneműt, élelmiszert. Azok nevében szélhámósodott, azokat csapta be első sorban, akik elősegítették, hogy ismét ember, szabad ember lehessen.

Bélyegzőt is csináltatott. "Sindicatul Comunistilor, Cluj" felirattal. Kommunisták Szakszervezete. Kolozsvár? Politikailag nem lehet nagyon képzett.

Felhalalmazást is hamisított. Arra ütötte rá a pecsétet.

Kihallgatják a tanúkat. Sokan vannak, akik adakoztak.

Ez a maga aláírása? — tartja egyik öreg néni a füzetet a bíróságon.

Lassan betűzgeti.

— Az én irásom. De csak három pengő adtam, itt meg harminc van. Elcsodálkozik a néni.

— Mit szól ehhez Budahegyi?

Mit mondhatna? Azért "javította ki", hogy más is többet adjon. Csáléteknék.

Az egyik üzletben aztán rajtavesztett. Rájöttek a szélhámósok és letartóztatták. Atvítették az orosz parancsnokságra. Onnan adták át az ügyészségnek.

Visszakerült a börtönbe. De pár nap múlva harmadmagával megszökött. Elfűrészték a rácsot és a pincén keresztül "szabadlábra helyezték" magukat.

Jelenkezett a Diákjóléti Hivatalnál mint menekült diák. Beiratkozott a közgazdasági egyetemre hallgatónak és a menzán ingyen kosztot kapott. Sajnálatraméltó kinézése volt. Hiszékeny emberek inget, állást ígértek neki. Így folytatta volna ott, ahol abbahagyta. Sorsa azonban utolérte. A menzán valaki felismerte és megint letartóztatták.

A törvényszék három évi fegyházra és öt évi hivatali és jogvesztésre ítélte. Szomorú körülménynek rótták fel, hogy egy orosz hadsereg és politikai párt nevében követte a csalást. Az ügyész súlyosbításért felmentetett.

...most megint bezárult mögötte a vasajtó.

F. Jagamas Ilona

Napsugaras szép időben nyitlak meg a népiskolák kapui. Egy pillanatra még szép reméberü hangulatot keltett a családok fény. Apió emberkéek siettek; életük első komoly munkahelyére, az iskolába. Az öreg iskolák, szétárt, kapukkal, szeretettel ölelték magukhoz kis lakóikat.

Az egyike iskola megnyitásán magam is jelen voltam. Boldog lelkesedéssel üdvözlőtek egymást a gyermekek. Kisebb-nagyobb csoportok összebujva tárgyalták meg mindazt a sok eseményt, amit a tanítás befejezése óta átéltek.

Megkésve újabb csoport érkezett. Anya és négy iskolás gyermeke. A gyermekek kezében egy-egy érelen, zöld körte. Az anya fájdalmas, szomorú arccal kért bocsánatot a késésért, de a gyermekeinek tegnap dél óta nem tudott enni adni. Most a piacon hozta keresztül őket, hogy legalább egy kis gyümölcsöt vásárolhasson nekik. Eltelt az idő, amíg olcsóbb körte talált. Kikérdeztem az asszonyt. Hogy élnek? A férjem, — mondta — nem él. Én dolgozom, de feketén hat gyermekük, mert otthon még két kicsi is van, nem vásárolhatok. Tej nincs! Kenyeret egy hete nem kaptam.

Az asszony elment, otthagya most már a tanítókat gyermekeket. A tanítók és tanítónők, akik legjobban megértik a gyermekeket, fájo szívvel hallgatták végig a panaszt. Az egyik fehérhajú tanítónő, aki akkor vett éppen 3 pengőért egy kiló kenyéret (mert annyitért ugylátszik vil) felét a négy éves gyermekeknek adta. Mohón majszolták a kicsik a rég nem látott ennivalót.

Az iskolákat megnyitották. Szerető szívvel várják a tanítók a gyermekeket. A gyermekek is örömmel menének, de lehet-e éhes gyermekek legyengült fizikumát még tanulással is gyengíteni? Még ha valaki nem pedagógus, akkor is beláthatja, hogy nem. A napi kenyér-adagot a gyermekek számára biztosítani kell. Mi felnőttek sok mindent kibírunk. Azt is, ha nincs meg a mindennapi kenyérünk, de a fejlődő gyermekek kenyéret, éret kell adnunk. Múltkor tejet kértek a kicsi gyermekszájak, most ugyanazok kenyéretért sírnak. Segíteni kell a síró, éhes gyermekeknek. Aki pedig még nem látott ilyent, képzelje maga elé saját gyermekét, lefogya, sóványan, mikor sírva mondja: apukám! anyukám! Éhes vagyok!

Körösy Klára

Ujabb adományok a vasutasok részére

A vasutasok felsegélyezésére a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkbe: Bodor Sándor fűszerkereskedőtől 300, Bodor Sándor fűszerkereskedő alkalmazottaitól 100, Beller Ferenc gépésztől 20, Biró Verce tanártól 100, Osváth Sándor cépszemunkástól 20, Bartalis István szabótól 100, Bartalis István szabó alkalmazottaitól 160, Török és Boér szügyártőtől 50, özo. Schüller Rudolf-nétől 50, Transylvania-szállodától 100, Papp Lajos töltőtollkereskedőtől 50, Kun Árpádtól 20, Fadelast gumi és textiliparüzemtől 500, Lady költőszövőtáru cégtől 500, Fajsmidt János kiskereskedőtől 30, Sorompó Dezső gyermekruhakészítőtől 100, Kolozsvári Református Kollégium III. osztályos növendékeitől 30, Kozák István borkereskedőtől 150, Palocsay Jenő szobafestő mestertől 50, Losonczy Sándor kiskereskedőtől 100, Székely János kiskereskedőtől 100, Kolozsvári Acélárugyár rt. fióktelepe munkásaitól és tisztviselőitől 3640.48, Fermata fémasztógyár kibombázott alkalmazottaitól 173, Palocsay Rudolftól 150, Kolozsvár és Vidéke Ipartestület sütőipari szakosztályától 400, a román és magyar színház munkásaitól, színeztől, igazgatóságától 1394, Fel-méry Endre borkereskedőtől 200, Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztártól 256, Kaiser Gyula kereskedőtől 100, Illjés József nyugdíjastól 10, Silberleitner Károly és Silberleitner Aurél vasöntőtől 200, Kolozsvár és Vidéke Ipartestület Fényképész Szakosztályától 2025, Kolozsvár Református Egyházközség lelkészeitől 410, Szállodások és Vendéglősök Egyesületétől 1494, Porzsolt Oszkár rt. vil-lamossági cikkek lerakata cégtől 500. Eddigi gyűjtésünk eredménye az újabb adományokkal együtt 36,111 pengő és 37 fillér.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a (Boros-főle) és írószer...
...nyolc évi hivatali és jogvesztésre...
...szolid árak!
...kérjük tisztelettel...
...Zchner M. A.

Román tervezet

A nemzetiségi kérdés megoldására

A bukaresti Románia Liberă nyomán közöljük a Vladescu-Răoasa tanár vezetésével álló román Nemzetiségügyi Minisztérium első tervezetét a romániai nemzetiségi kérdés megoldására. Örömmel üdvözljük ezt a tervezetet, mert elégtételt ad mindazon számára, akik akár a trianoni korszak kirekesztési életében a magyarság jogaiért, akár pedig a bécsi döntés óta a román kisebbség érdekeiért küzdöttek. Ez a nemzetiségi tervezet új korokat felé nyit ablakot a Dunavölgyében, ama korokat felé, amikor már békésen élhetnek egymás mellett a nemzetek.

Kérdés azonban, hogy a nyilvánosságra hozott tervezet tökéletes-e? Első pillanatra megállapíthatjuk, hogy nem egy gyengébb pontja haladó volta ellenére is alkalmasnak látszik megadni a nemzeti szocializmus érvényesülésének. Nyilvánvaló, az is, hogy a tervezet az észak-erdélyi demokratikus tényező meghallgatása nélkül jutott kidolgozásra, hiszen közismert, hogy Észak-erdélyi demokratái a hollandsági magyar egyetem fenntartását tartják szükségesnek, míg a tervezet csak egyes magyar tanszékekről beszél.

Szükségesnek találjuk tehát, hogy anélkül nyissunk a nemzetiségi tervezet széleskörű megvitatása számára, megkezdve az érdekeltek körében a közelebbi napok és hetek során mindazokat az érdekelteket személyiségként, akik akár szakmájukban, akár pedig az észak-erdélyi lakosság demokratikus kibontakozása terén szerzett közbizalom alapján érdemlegesen járulhatnak hozzá a nemzetiségi tervezet megvitatásához.

I. Általános rendelkezések

1. §. A törvény minden román állampolgár egyenlő és ugyanazon polgári és politikai jogokat élvezi faji, nyelvi vagy vallási különbségtől mentesen.

2. §. Tilos a román állampolgárok származását jogi helyzetük megállapítása céljából kizárni.

3. §. Polgári és politikai jogok elnyerésére és azzal való élésre, közszolgálatba és hivatalokba való felvételre, vagy általában különböző foglalkozások gyakorlására egyetlen román állampolgár részére sem képezhet akadályt a nyelvi, vallási, hitbeli vagy felekezeti különbség.

4. §. A romántól különböző nyelvű,

hitvallású vagy vallású nemzetiséghez tartozó román állampolgárok ugyanolyan elbánásban részesülnek illetve ugyanolyan jogi és ténybeli szavaltosságot élveznek, mint a többi román állampolgár.

Törvény által büntetett az állampolgárok jogainak bármilyen közvetlen vagy közvetett megszorítása, vagy megfordítva az állampolgárok részére faji, vallási vagy nemzetiségük alapján közvetlenül vagy közvetve utólagos kiváltságok teremtése, valamint faji, vallási, vagy nemzetiségi kizárólagosságnak vagy gyűlölködésnek és lebecsülésnek bármilyen formában történő terjesztése.

II. Részletes rendelkezések

1. Nyelvi vonatkozásban

5. §. A román állam hivatalos nyelve a román nyelv. Mégis, azok a közigazgatási vagy igazságszolgáltatási területeken, ahol a lakosoknak egy nagyrésze másnyelvű, mint a román, a 8. és a következő szakaszok rendelkezéseit kell alkalmazni.

6. §. Magánvontkozásban, iparban és kereskedelemben, vagy vállalkozás, sajtó és bármilyen természetű közlemények terén vagy közgyűlésekben a román állampolgárok szabadon, feltétlenül és minden megszorítás nélkül használhatnak bármilyen nyelvet.

7. §. Minden román állampolgár maga jogosított arra, hogy megállapítsa anyanyelvét vagy nemzetiségét. E tekintetben tilos a hatóságok részéről mindennemű beavatkozás, a hivatalos közegek kötelesek lévén elfogadni az illető állampolgár valószínűségét.

8. §. Azok a törvényszékek és járásbíróóságok, amelyeknek a hatásköré olyan igazságszolgáltatási kerületek terjed ki, melyben az utolsó népszámlálás szerint a lakosoknak legalább 30 százaléka közös, de nem román anyanyelvű, kötelesek:

- a) az illető kerület azon lakosaitól, akik a 30 százalékos arányszámot elérték, nyelvükön előterjesztett beadványokat elfogadni, anélkül, hogy az állam nyelvére való lefordítást is követelhetnék;
- b) a beadványok tárgyában ugyanazon nyelven határozni;

Feljegyzés

mindazon személyeket, akik Friedman Zsigmond, dr. Hirsch Gábor és dr. H. Ausländer Agnóstól értékelő nyilatkozatokat szívesek megőrzésére bocsátani, közöljük címüket. Ausländer ügyvezető, Széchenyi-tér 1. szám.

c) az ügyfelet anyanyelvén hallgatni ki;

9. §. Az igazságügyminiszter a hivatalos statisztikai adatok alapján megállapítja, melyek azok a törvényszékek és járásbíróóságok, amelyekre az előző törvényszakasz célozik.

10. §. Azok a községi és megyei hatóságok, amelyeknek területi hatásköré olyan közigazgatási kerületre terjed ki, amelyben az utolsó népszámlálás szerint a romántól különböző, közös anyanyelvű állampolgárok száma azon kerület összes lakosainak legalább 30 százalékát teszi ki, kötelesek:

- a) azoktól a lakosoktól, akik a 30 százalékos arányt elérik, az ő anyanyelvükön megszerkesztett mindennemű kérvényt, emlékiratot, válasziratot, vagy bármilyen iratot elfogadni anélkül, hogy követelhetnék az állam hivatalos nyelvére való lefordítást;
- b) a benyújtott ügyiratok felett ugyanazon nyelven határozni;
- c) az ügyfelet anyanyelvén kihallgatni;
- d) az ilyen területi kerületekben a községi és megyei tanácsban a 30 százalékos kitévő nemzetiség választott vagy jogszertartási tagjai anyanyelvükön szólhatnak fel.

11. §. A belügyminiszter a hivatalos statisztikai adatok alapján megállapítja, melyek az előző szakaszban jelzett községek és megyék.

12. §. A 9. és 11. szakaszokban jelzett bírósági fórumok és közigazgatási hatóságok bírónak és tisztviselőinek ismerniük kell az illető nemzetiség nyelvét is.

13. §. A napilapok és mindenféle sajtótermékek címlapján, valamint ezen közlemények szövegében is a helységek az illető nemzetiség nyelvén is feltüntethetők.

14. §. Az állampolgárok családnévei az anyakönyvbe csak az illető állampolgár személyi okmányai

bizonyított eredeti formában és helyesírással jeyezhetők be.

15. §. Azokban a városokban, ahol az utolsó népszámlálás szerint a lakosság összességének legalább 30 százaléka a romántól különböző, közös anyanyelvű, az utcák neveit, hű fordításban, az illető nemzetiség nyelvén is fel kell tüntetni.

16. §. Az államilag elismert tanintézetek által kibocsátott diplomák és bizonyítványok a alapján kinevezett, bármilyen kategóriába tartozó köznevelési tisztségviselő nemféle indokollással sem kötelezhető román nyelvviszga tételére.

17. §. Minden meglévő és 1944 augusztus 23. után közzétendő köznevelési hivatalos gyűjteményben kell lefordítani azoknak az egyúttal községi nemzetiségeknek nyelvére, amelyek az utolsó népszámlálás adatai szerint az ország összlakosságának legalább 5 százalékát teszik ki.

2. Közközlés

18. §. Román állampolgárok, fizikai vagy jogi személyek, köz- vagy magánjogilag nyelvi, faji vagy vallási különbség nélkül jogosultak, hogy saját költségükön, az 1935. évi a magánkiadás megszervezéséről szóló törvény feltételei mellett bármilyen fajta magán- és felekezeti iskolát és intézményt létesítsenek, vezessenek és igazgassanak.

19. §. A romántól különböző anyanyelvűek által lakott községekben és amelyekben a gyermekek számbavételére a kálmával legalább 40 iskola-központ gyermekkel irak össze, a gyermekek száma elegendő kérésére az állam köteles, a román, tanítási-állami elemi iskolákkal egyenlő feltételek mellett, az illető nemzetiségnek megfelelő tanítási nyelvű állami elemi iskolát felállítani.

20. §. Az esetekben, ha a működő felekezeti, magánköznevelési iskolák nem lesznek abban a helyzetben, hogy felvehessék az összes kérelmezőket, a román állam, a szükséghez mérten, az összlakosság és a román köznevelési közélet arányoság tiszteletben tartása mellett, az illető nemzetiségnek megfelelő tanítási nyelvű

Együttműködési tervezetet dolgoztak ki a kolozsvári sajtó munkásai

Kolozsvár, december 9. — A felszabadult Kolozsvár sajtójának képviselői tanácskozást tartottak az erdélyi népek közötti baráti megértés és együttműködés szellemének megteremtése és kiépítése céljából. Az értekezletet a Nemzeti Demokrata Aranyonai Központi Tanácsadó Testületének, helyiségében, a volt Nemzeti Bankban tartották meg. A gyűlésen ifjabb Vescan Teofil dr., több bakaresti lap tudósítója, elnökölt. A katonai parancsnokság részéről Hujluba Emil jelent meg. A tanácskozáson részt vettek a „Tribuna” és „Világosság” napilapok, valamint a „Plugarii” és „Erdély” hetilapok szerkesztői és munkatársai. A megbeszélés demokratikus, megértő, baráti szellemben folyt le.

A jelenlévők egyhangúan elhatározták, hogy a szocializmus egy-egy egyes, közéleti céljából mindenképp a maga népe, sorsából való fasiszták ügyeit támadja és leplezi le.

A jövőben minden lap természetesen és következtetésen olyan művelődési vonatkozású cikkeket közöl, amelyek a román és magyar nép közéletéért szolgálnak.

A lapközi bizottság alkult azzal a feladattal, hogy megteremtse a napirenden lévő nemzetiségi kérdéseket, kialakítva a sajtó egységes állásfoglalását.

A Szovjetunióval való kapcsolatok szorosabbítására és elmélyítésére ezúttal a kolozsvári lapok csak teljesen megbízható források alapján foglalkoznak a Tanácsköztársaságok Szövetségének problémáival. A tanácskozási résztvevői elhatározták, hogy felvesszük a kapcsolatot a Szovjetunió Romániai Barátainak Szövetségével, hogy ez az egyesület nyújtsa lehetőséget a Szovjetunió kulturális szerveivel való szorosabb

állami köznevelési iskolák felállítására.

21. §. Az érettségi vizsgán a magániskolák tanulóit azon a nyelven vizsgáztatják, amelyen az érettségi tantárgyakat az illető magániskolában eladták, kivéve azt az esetet, amikor maga a tanuló kéri, hogy vizsgáztassák román nyelven.

22. §. A kolozsvári tudományegyetem jogtudományi és bölcsészeti karán, figyelemmel az illető karon hallgatók számára magyar és német nyelvű tanszékeket állítanak fel.

3. Felekezeti

23. §. A felekezetre vonatkozó általános eljárást szabályozó törvény keretében, az államilag elismert felekezetek képviselői jogosultak, hogy szervezeti szabályzatuknak megfelelően önkormányzatilag igazgassák vagyoni és pénzügyeiket, amennyiben ténylegesekkel nem ütköznek a közrendbe és közérdeklőségbe.

24. §. Tilos a közigazgatási hatóságok beavatkozása az államilag elismert felekezetek szertartási kérdéseibe.

25. §. Az államilag elismert felekezetek minden egyenlő iskolázottságú és egyenlő rangfokozatú papját az állam egyenlően fizeti, amennyiben az illető felekezet eléri azt a lélekszámot, amelyet a felekezetekre vonatkozó eljárást szabályozó törvény előír ehhez, hogy állami támogatást élvezhessenek.

III. Záró- és átmeneti rendelkezések

26. §. A nemzetiségi miniszter, közös egyetértésben az igazságügyminiszterrel törvényhozási jog intézkedni fog, hogy az 1939 július 27-én a Hivatalos Lapban közzétett 171 számú, a román állampolgárság elnyerésére vonatkozó törvényt módosító és kiegészítő törvényerejű rendelet alapján beadott és el nem intézett kérvények elintézésére egy újabb beíratási határidő adassék.

27. §. A nemzetiségi miniszter gondoskodik a jelen törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról.

Bármilyen vallású vagy nemzetiségi román állampolgárnak az e törvényben lefektetett alapelvek megsértése vagy téves alkalmazása miatt panaszait a nemzetiségi minisztériumhoz kell intéznie.

28. §. Minden előbbi, a jelen törvénnyel ellentétes törvényes vagy rendeleti intézkedés hatályon kívül helyeztetik.

Bejegyzésül szakmai terület megszervezésére határozták el az újságírók.

A tanácskozás résztvevői leszögezték, hogy a legszűkebb és pillanatnyi szükségletet kielégítő tervezetet a jövőben tovább szélesítik, minél hatékonyabb módokat igyekezve találni az erdélyi népek közötti testvéri megértés kiépítésére.

Szovjetunióval kötött

KOLOZSVÁR, december 9. Folyó hó 8-án, pénteken délelőtt 11 órakor tartotta alakuló közgyűlését a „Világosság” Lap- és Könyvkiadó Szövetkezet. Az alakuló közgyűlésen felolvasott alapszabály szerint a Szövetkezet célja politikai napilapok, hetilapok, szépirodalmi és tudományos folyóiratok, képes lapok, szaklapok és könyvek kiadása. A Szövetkezetnek lehetőség szerint minden eszközzel munkát kell adnia a nemzeti demokrácia s haladó szocialista felvilágosítás és anyatemes emberi műveltség terjesztésén a magyar népi tömegek között.

Az alapszabályok elfogadása után a közgyűlés B. Ighy Edgár és Nagy István írókat, Demeter Dezső kiadóhivatali igazgatót és dr. Sárly István ügyvédet igazgatósági, dr. Vescan Teofil tanárt, Jordáky Lajos író- és Harasztosi Béla nyomdász felügyelőbizottsági tagokká választotta meg.

Ki gyilkolta meg Józsa Bélát?

Egy munkásvértanu élete és halála

1943 november 13. Ezen a napon tartóztatták le — eddig még tisztázatlan körülmények között — Józsa Bélát, a Békepárt erdélyi megbízottját. Es ezen a napon Kállay Miklós miniszterelnök a képviselőház plénuma előtt akarva-akaratlanul éppen a Békepárt intéseit villantotta meg. — Ne gúdoljunk, hogy bárki is meg fog bennünket védeni... — állapította meg dermedt csönd közepette, majd közhelyeszerű frázisok után emlegetett másfél évvel azelőtt mondott bemutatkozó beszédére. — Akkor azt mondtam, — jelentette ki — hogy a szovjet elleni hadjáratban részt kell vennünk hadseregünkkel, de akkor nem iktathattam be azt a megállapítást, hogy én egy fait accomplit vettem át... Most abból, hogy 300.000 főnyi hadseregünk súlyos veszteségeket szenvedett, felszerelésben pedig majdnem mindennünk ott puszult a harcúterem, nekem, az én magyar lelkiismeretemnek és magyar felelősségérzetemnek következtetéseket kell levonnom... Por-szem vagyunk a nagy küzdelemben...

A miniszterelnök télova, lazán összeállított helyzetképet Józsa Béla és szabadságharcos fegyvertársai sokkal világosabban és érthetőbben tárták az ország közvéleménye elé s főleg lelkiismeretfurdalás és alacsonyabbrendűségi tudat nélkül... A feudális földesur és a pásztorgyermekből haladó szellemű szabadságharcos férfivá leti munkás a fasizmus szörnyű háborujában közös nevezőre jutottak. A földesur azonban megalkudott és maradt a helyén, a munkást láncba-verték.

Noha ingatlak megfontolások között maga a miniszterelnök adott riadó jelt, kíméletlen hajsza indult a béke hívei ellen. Józsa Bélát sokszáz magyar és román fegyvertársával együtt megkötözve vitték a szamosfalvai gyűjtőtáborba. 1934 március 15-től, a magyar szabadság jmmár meg nem ünnepe napjától, egészen elfogatásáig 24—48 óras megszakításokkal egyetlen helyen rejtőzködött.

Mi játszódott le a szamosfalvai kaszárnya nagy gyűjtőtermében? A fizikai és lelki szenvedéseknek mely poklát kellett elviselniük azoknak, akik a rettenetes világégés közepette egyetlen nagy cél elérését óhajtották: a békét, az emberek, népek közötti megértés visszatérését a földre!

Kilenc nap alatt zajlott le Józsa Béla tragédiája s mindaz, ami e rövidnek látszó kilenc nap alatt történt, mintha egy emberöltő szenvedéseit sűrítene. A teremben a foglyokat egymás mellett, szalmán helyezték el. Napközben guggolva a fal felé kellett fordulniok, tekintetükkel egymást nem kereshették és jaj volt annak, aki sutlogva igyekezett magára vonni szomszédja figyelmét. A teremben két ór járkaft fel s alá.

Minth az egy kezünkbe került hiteles jegyzőkönyvből kiderül, a megláncolt Józsa Bélát két csendőrpribék, Juhász András főtorzsmester és Papp Lajos III. főtorzsmester 3—4 napon keresztül 5—10 perces időközökben hallgatta ki. Hogy az ilyen kihallgatások alatt mi történt a vallatósobában, arról özvegy Józsa Béláné, akit egy nappal férje elfogatása után szintén letartóztatták, a saját szenvedéseit ecsetelve számolt be nekünk.

A szamosfalvai kinzókamrában

— Első kihallgatásom alkalmával már súlyosan megverték — mondja. — Hajamnal fogva dobáltak egyik sarokból a másikba. Többször arcul ütöttek, a lábamról lehúzták a cipőt és rövid gumibottal addig verték a talpamat, amíg meg nem kékült. Amikor látták, hogy az ájulás környéke, vizet locsantottak az arcomba. A hátamra és a vesémre is kaptam ütéseket. Rettenetes fájdalom között vonszoltam ezután be

magamat a gyűjtőterembe, ahol csak pillanatra látni láttam férjemet, aki távolabb guggolt a terem sarkában. Biztatón mosolygott rám. Gyötrelmes percek multak el ezután és csak néhány pillanatra nézhettünk a távolból egymás szemébe. Szót nem válthattunk. Három nappal később a nyomozók közölték velem, hogy a férjem éhségstrájkba kezdett. Csak vizet volt hajlandó magához venni. Egy alkalommal a szamosfalvai tüzeosztály vezető orvosának tanácsára 2—3 kockacukrot vegyítettek a férjem ivóvizébe, hogy táplálék jusson rettenetesen legyengült szervezetébe. Férjem a vizet kiköpte és többé semmit sem volt hajlandó elfogadni. Egyik este láncsörgést hallottam a hátam mögött. Hátrapillantottam és a felhomályban láttam Bélát, ahogyan gönyedt háttal, verejtékben uszó arccal bevonszolta magát az ajtón. Már csak árnyéka volt önmagának. Irtózatossá szorította

Az anya még egyszer látni akarja fiát

A hatósági orvosi vizsgálat kétoldali tüdőgyulladás és gennyes mandulagyulladás közepette beállított halált állapított meg, amely „komplikációkat” a beteg leromlott szervezete nem tudta leküzdeni... Koporsóját a hozzátartozókön kívül borkabátos detektívek kísérték fel a Házsongárdi-temetőbe. Féltek a halottól... Féltek attól a hatalmas mozgalomtól, amely ennek az embernek az élete körül feltartózkodhatatlanul kitéjesedett és egy tragédián át a szabadabb jövő képét vetítette.

A temető kápolnájában az édesanya, özvegy Józsa Mózesné, még egyszer látni akarta fiát. Kérését teljesíteni kellett. Miután ez megtörtént, ajánlat esett össze. A látottak arra indították, hogy november 25-én bűnvádi eljárást indítson haláltokozó testisértések miatt Juhász András és Papp Lajos III. főtorzsmester ellen. Az ügyben 11 csendőrmest és detektívet hallgattak ki tanúként és orvosi bizonyítványok adatait állították szembe az édesanya vádjával. Körmonfontan megfogalmazott jegyzőkönyv azt állítja, hogy Józsa Béla testén az ütésnek vélt nyomok hullafoltok voltak, fogai pedig azért hiányoztak, mert mesterséges etetés közben ellenkezett, ajskait erőszakkal szét kellett feszíteni és eközben törték ki a fogai.

Józsa Béla feleségét december 17-ig vallatták, de semmit sem tudtak kihuzni belőle. Szabadulásakor nyilatkozatot kellett aláírnia, hogy tökéletes egészségsben távozott a vizsgálati fogságból. Amikor hazatért és boldogan készülődött, hogy

össze a szívemet. A kezemet sem mozdíthattam és egyetlen biztató szót nem tudtam hallatni dermedt borzalmamban. Hallottam férjem hangját, amint szilajul, de rettenetes fájdalommal és gyöttrődvé felsírt: „Százszor megmondtam, hogy: nem!...”

Másnap hajnalban Józsa Bélát beszállították a Zápolya-utcai rabkórházba. A szamosfalvai kinzókamrából már csak egy emberroncs került a sivár rabkórház szalmazsákjára. Ugyancsak a csendőrkörlet jegyzőkönyve tanuskodik róla, hogy vállatását még ott sem hagyták abba. Mesterségesen táplálták és ahogy percekre visszanyerte az eszméletét, megkezdődött a vallatás: Adja ki a Békepárt tagjainak a névsorát, ismeresse a mozgalom további terveit, mondjon részleteket a párt különböző irányu kapcsolatairól... Józsa Béla hallgatott és november 24-én hajnalban kilehelte a lelkét.

férjének élelmiszert és fehérneműt vigyen, akkor tudta meg, hogy Józsa Béla már több, mint három héttel azelőtt kiszervezett...

Józsa Béla mártírhalála ügyében most indult új nyomozás. Eppen ezért tartózkodunk kell olyan adatok feltárásától, amelyek kárára volna a további hivatalos vizsgálatnak és talán mentőkörülményül szolgálhatnának a még soraink között bujkáló bűnösök számára. A bűnt azonban követni fogja a bűnhődés. A legutóbb rendezett Józsa Béla-emlékünnepepen a nép akarata nyilvánult meg, amikor kimondták, hogy mártírhalála nem maradhat megtorlás nélkül és a bűnösöknek a Kolozsvárt létesítendő néptörvényszék előtt kell felelniük szörnyű tetteikért.

Józsa Béla tragikus életének befejező mozzanatát, mint „lebukást” emlegetik — helytelen meghatározással — hívei is. Nem! 1943 november 13-ika világló dátum, amely Józsa Béla és szellemének felemelkedését jelzi. Mártírhalálán keresztül az itt élő népek szilárd hite, akarata jelképpé válik, példát mutat — jövőt alakít. Józsa Bélának, az embernek az emléket a házsongárdi temetőben aranybetűs emléktábla hirdeti: „A béke és a szabadság mártírja.” Józsa Bélának, az erdélyi népek békehirdetőjének emléket Kolozsváron utcatábla örökíti meg. S a mozgalmi harcok emlékére ott áll a Józsa Béla-emlékbizottság és a Józsa Béla Athenaeum.

László Béla

Főispáni rendelet

Szigoruan tilos katonáknak szállást adni a Katonai Parancsnokság engedélye nélkül

Kolozs vármegye főispáni hivatala 2976—944. szám alatt az alábbi rendelkeztést bocsátotta ki:

Tudomására hozzuk mindenkinek, hogy katonai személyek csak a Katonai Parancsnokság engedélyével szállásolhatók el. Mindazokat, akikről bebizonyosodik, hogy anélkül, hogy jelentést tettek volna és engedélyt kaptak volna, polgári vagy katonai személyeknek szállást adtak, azonnal internálják és 100-tól 5000 pengőig terjedő pénzbüntetéssel sújtják. Azokat, akiket tettenérték, hogy rablásnál közreműködtek, átadják a hadbírósnak. Megbüntetik azokat is, akik rablási esetről tudtak és azt nem jelentették. Jelen rendelkezés végre nem hajtása esetén a bűnösökön kívül felelőssé tesszük a család-

főket, a háztulajdonosokat, házgondnokokat, a városok és községek polgármestereit és bíráit, valamint a rendőrség főnökét.

Jelen rendelkezés a kihirdetés időpontjában lép hatályba, ideiglenesen s egészen a visszavonásig érvényes. A főszolgabíráknak közölniök kell ezt a rendelkezést a községi bírákkal, kihirdetés és lesgzigorubb betartás céljából.

Ugyancsak Kolozs vármegye főispánja 2974—1914. szám alatt az alábbi rendelkezést adta ki:

Fájdalommal állapítjuk meg, hogy lelkiismeretlenségből, nemtörődömségből, vagy rosszindulatból, sőt talán éppen bűnös szándékból, a lakosság egyáltalán nem támogatja a vezetőlélek abbéli szándékát, hogy vé-

getvessenek a még mindig uralkodó anarkianak. Ismeretes, hogy az elenséges államok valamennyi börtönüket kiürítették, az arcvonalra küldve a fegyenceket. Az is közismert, hogy a szökevények száma négy hadseregből igen szármottevő és hogy ezek a bűnös, felelőtlen elemek saját számlájukra folytatják üzelmeiket, az állam rendjét és biztonságát fenyegetve. Ezeknek a bűnösöknek olyan nagy a száma, hogy a lakosság közreműködése nélkül egyetlen parancsnok vagy vezetőember sem képes a tisztogatásra, mivel minden katonára és minden fegyverre az arcvonalon van szükség.

Mégegyszer vegye tudomásul mindenki, hogy katonai személyeknek csak a Katonai Parancsnokság engedélyével lehet szállást adni. Igénybevétel pedig ugy a város, mint a vármegye területén kizárólag a kolozsvári Katonai Állomásparancsnokság és a Főispáni Hivatal engedélyével lehet végrehajtani.

A ránkruházott hatalom alapján — hogy megszabadulhassunk ezektől az elemektől, valamint a rend és biztonság helyreállítása érdekében — elrendeljük a következőket: Kolozsvár város és Kolozs vármegye területén mindenki azonnal köteles jelentést tenni a községi rendőrségnek vagy katonai parancsnoknak, ha a község területére vagy magánlakásába idegen, katonai vagy polgári személy lép be, ha ez a személy nem rendelkezik megfelelő igazoló iratokkal. Amennyiben valaki erőszakkal hatolna be, megfenyegetve a lakókat, a szomszédok kötelesek azonnal értesíteni a legközelebbi katonai járőrt vagy a rendőrséget. Utólagos panaszokkal — amikor már a személyazonosságát nem lehet megállapítani — senki sem léphet fel.

Szigoruan tilos szállást adni bárkinek is, katonai engedély és a községhezán vagy a népmozgalmi hivatalnak tett írásbeli jelentés nélkül. Ezt az írásbeli jelentést az illető személy beérkezését követő 24 órán belül kell megtenni.

Megállapított, hogy a polgári lakosság nemcsak elszállásolja az ilyen felelőtlen személyeket, hanem tanácsokkal látja el és segíti a fosztogatásokban, örködvén a rablás ideje alatt.

Az is megállapított, hogy a lakosság egyenesen biztatja ezeket a felelőtlen elemeket a lopásra, fosztogatásra és a törvénytelen igénybevételre. Tanácsokat ad, hogy hová hatoljanak be, honnan, mit vigyenek el. Mindezt teszi személyes bosszúból vagy sovínizmusból s ez a tény, aminek különböző okai vannak, rossz fényt vet erkölcsünkre. Az egész dolognak a törvénytelen haszon az alapja, a hasznot ugyanis megosztják a bűnös katonával. Fájdalommal állapítjuk meg, hogy a katonák által éjszakánként rablott holmival nappal nyílt vásár folyik, hogy aztán a következő napra a katona újabb árurol gondoskodik.

Hogy végetvessünk ennek a katonai egyenruhára méltatlan szégyenteljes folyamathoz — egyetértésben a Katonai Parancsnoksággal — a ránkruházott hatalom alapján, jelen rendelet kihirdetésének időpontjától szigoruan megtiltjuk, hogy bárki is bármit vásároljon katonai személyektől.

Jelen rendelkezés áthágóit letartóztatják, pénzbírsággal sújtják és átadják a hadbírósnak, az árut pedig elkobozzák. A főszolgabírák kötelesek ezt a rendelkezést közölni a községi bírákkal, kihirdetés és végrehajtás céljából.

Mindkét rendeletet Vescan Teofil főispán írta alá.

Capitol-mozgóban

naponta d. e. 11 órakor, délután 2 és 4 órakor

Hypóit, a laló

Vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 2 előadás, 1/10 és 11 órakor.

Fűtött terem.

Apróhirdetések

Hirdetéseket 8-11 óraközött veszünk fel

Adás-vétel

BÉLYEGG-ÜTEMÉNYEKET, tömegbőlyegyet, régi levélborítékot vásárolunk. Bútykereskedés, Dávid Ferenc-utca tizenkettes. 935

Új városi bunda jutányosan eladó. Érdeklődni Józsa szücsné, Szentgyörgy-utca 8. 1237

FOGÁSZATI műszereket, anyagot, motort bármilyen állapotban, magas áron vesznek. Klein Dental Depo, Jókai-utca 3. volt „Unit”-helyiség. 1257

JÓ állapotban lévő perzsakabátot megvételre keresek. Mártonfi, Farkas-utca 12. 1277

SŐTÉTKÉK, mely gyermekkosci eladó. Malinovsky-ér 12 sz. 1359

ELADÓ cement. Budai Nagy Antal-u. 42 szam, I. emelet, 14. ajtó. 1372

ELADÓ üzletberendezés. Érdeklődni délután 3-4 óra között, Mojlor 35. Üzletben. 1331

VENNÉK 3 m. világos selymet, esetleg barnát. Cim Kossuth Lajos-u. 29. „Elektrifoto”. 1383

FEHÉR, mely gyermekkosci, ebédberendezés, egyéb butorok eladók. Magyar-utca 69. 1392

ELADÓ szépkivitelű, zománcozott konyhaberendezések, díofurniós, kombinált és más szekrények, rekamiék, hálók, fotelek, asztalok, székek, írógépasztalok, ebédasztal, stb. Butorraktár, Teleki Pál-u. 3. (Óvár). 1447

ELADÓ díó kombinált szekrény, kézi-bőröndök. Mócsok-utja 8. 1461

3x4 MÉTERES, új ponyva és egy hegedű kótel eladó. Cim a kiadóban. Rákóczi ut 25. 1394.

ELADÓ jókarban lévő férfi- és női télikabát. Bethlen-utca 4. 1419

KELIM használatát és más gyapjuszőnyeganyagot vásárolunk. Képzés r. t. Dózsa György-utca 10. 1421

VENDÉGLŐ eladó vagy bérbeadó, teljes felszereléssel és engedéllyel. Felvilágosítást délelőtt 11-2-ig, Tordai-ut 9. 1415

SÜRGŐSEN keresek 8-10 méter színes-fehér tűll- vagy selyemanyagot. Görögtemplom-u. 21. 2-3 között. 1422

VENNÉK két bernáthegyi nőstény és bak kölyökkutyát. Cim: Majális-utca 94 szám. 1402

ELADÓ alig használt, sötét hálószobabutor 3000 pengőért. Cim a kiadóban. 1409

JÓKARBAN lévő díófaháló olcsón eladó. Bethlenkert-utca 4. 1426

ELADÓ egy fehér háló, ugyanott hálószobabutor és üveges könyvszekrény olcsón eladó. Érdeklődni Szamos-utca 22. 1426

FIGYELEM! Rekamie eladó. Feregmentes, II. ker., Szopori-ut 31 sz. 1432

ELADÓ hálószoba, konyhabutor, sezőnok, festmények, szürke gyapju és sok egyéb. Györgyfalvi-ut 55. 1423

KERESEK egy jókarban lévő 31-es hőcipőt. Karl Dezső, Szabadság-tér 17. 1436

VÁROSI bunda, szürke oposszumgallérral, alkalmi áron eladó. Veress szücsné, Jókai-utca 4. 1456

FÉRFI bárány lengyelbunda eladó. Sibeli-utca 30. 1449

ELADÓ 100 literes, erős vasüst üstházszal, egy vaskályha, ugyanott lakatossegéd és tanonc felvétetik. Tordai-ut 51. 1453

ELADÓ fehér, mely gyermekkosci és járóka ág. Bode-szaion, Dózsa György-u. 27, em. 9-1-ig és 4-5-ig. (v. Wesselényi-utca.) 1459

Diákok!
Iskolai felszerelést az **ujjonnan megnyitott papirkereskedésben** vásároljatok.
Lébi Miksa és Matchner Béla
Deák Ferenc-u. 18., az ávarban.

ELADÓ olcsón, jókarban lévő, masszív konyhaberendezés. Értekezni Barátok-utca 21. hétköznap délután 4-től. 1448

SZILSKINBUNDA jó állapotban és egy 2x3 gépi szmitra ebédlőszőnyeg eladó. Cim a kiadóban. 1458

VENNÉK 1 drb. Simentháll vagy schweizer fejőstehenet. Budai Nagy Antal-u. 16 Vulkanizáló. 1455

ELADÓ 1 drb. borzderes faj-fejőstehen. Érdeklődni Dónát-ut 138. 1455

ELADÓ új konyhaberendezések, állók és ablakok. Ugyanott egy új asztal készítésre asztalosmunkulónak felvesznek. Dónát-utca 4 szám. 1493

PORSZIVÓGÉPET keresek megvételre. Berecsényi-u. 15. 1238

FEHÉR előszobafogó st keresek 10) szék, 220 m gasságban. Szabó Jenő R. T. Str. Dózsa György-u. 6. 1681

JÓKARBAN lévő lovasszékér eladó. Nagyboldogasszony-utca 43. 1439

KÉT drb. télikabát eladó, középtermelés. Széla-utca 3. 1483

LEGUJABB

A Siegfried-vonal déli erődítményeit göngyölik fel a támadó angolszászok

LONDON, december 9. (Reuter) A nyugati hadszíntéren a saarvidéki arcvonal kivételével az elmúlt 48 órában lényeges változás nem következett be. A Saar-medencéért vívott csatában a szövetséges csapatok ismét több ponton átkeltek a Saar-folyón, behatoltak Forbachba és legyezőszerűen fejlődve most a Siegfried-erődítmények déli vonalát göngyölik fel.

Az angol-brit légierő hatalmas kötelékei pusztító erejű támadást intéztek a német szintetikus olajtelepek ellen. Több hullámban repülve, a legnehezebb ürméretű bombákkal árasztották el Duisburgot.

Olaszországban a brit-lengyel csapatok a Lamone-folyó mentén kiszélesítették hidfőállásaikat Faenzától délre.

Görögországból a brit haderő főhadiszállásának jelentése közölte, hogy tovább folyik a küzdelem Athénbe és Pyreusban. A felkelők ellenállása nem gyengül. Kilencszáz tiszt és katona jutott fogságba, köztük számos nő, akiket szabadonbocsátottak.

Az athéni hírszolgálati iroda jelentése szerint az EAM egyik kiküldöttje érintkezésbe lépett kormánytényezővel, hogy a harcok beszüntetéséről tárgyaljon.

Meg kell semmisíteni az orosznyelvű szakszervezeti lakásigazolványokat

Tehetetlen arra, hogy a felszabadulás utáni két-három héten a szakszervezetekbe igen sok fasiszta elem szivárgott be, akik tagokká lévén, orosznyelvű igazolványokat kaptak, amely igazolványokkal büntés mértékben megkapják a munkát, hogy a mai naptól minden ilyen igazolvány semmisnek tekintendő. Felszólítunk tehát mindenkit, semmisítse meg az

orosznyelvű igazolványokat, a személyi igazolásra különben is elegendők most már azok a tagkönyvek, amelyeket a szakszervezetek kiadtak és tényleg a tagjaik részére kiadottak. Felkérjük egyúttal a kolozsvári néppártot, hogy az utca-kapukról és ajtókról távolítsa el az ilyen igazolványokat.

Szakszervezeti Tanács

KÖRKÖTŐGÉPET, kézit megvételre keresek. Cimeket a kiadóba, „Körkötőgép” jellegre. 1488

ZONGORA eladó, angol mechanika. Érdeklődni Lepage könyvtárban. 1469

JÓMINŐSÉGŰ fekete női ruhazöveget vennék. Körösi, Szabadság-tér 14. 1463

MEGVÉTELRE keresek nemesbőrdíjat, ezüstörököt, román-rómit, mazzet-játékot, hetéves gyermekeknek szép gyermekjátékokat. Cimem a kiadóban. 1471

AZONNALI megvételre keresek 220/380 voltos, háromfázisú generátort n=750/perc. 100-180 KVA. Ajánlatot kiadóba, „Uzina Electrica” jellegre. 1472

ELADÓ egy Dániel-fazonu vaskályha. Mátyás király-utca 3. Fodrászüzlet. 1467

TÉLIKABÁT, férfi és női, jó állapotban eladó. Karolina-tér 7. I. 12. 1464

NAGY falóra eladó. Cim a kiadóban. 1462

ORVOSI műszereket jókarban, magas áron vesznek. Deutsch orvosi műszerüzlet, Sz. badság-tér 10. 1497

VALLÁSOS tárgyu képek napi áron alul kiárusítatnak „Eva” műkereskedésben, Dózsa György (Wesselényi)-utca 32. 1478

PORTRÉFESTŐMŰVÉSZ által készített Lenin- és Sztalinportrék kaphatók és megrendelhetők teljeskörűen nagygyáiban és kívülben az „Eva” műkereskedésben. 1478

KÉT érdekes tanulmányt blondellereiben, olcsón eladó. „Eva” műkereskedés, Dózsa György-u. 32. 1478

NŐI bunda, írógép, zseb-ébresztőóra, férfiúszóbőra eladó. Timár-utca 2, udvarban. 1478

Allást keres

KÁRPITOS és drogutista szakképzettséggel bármilyen elfoglaltságot keres „Szerepnyigényű érettségizett”. 1414

MOSNI megyek házhoz és otthon is vállalok. Masszírozni is megyek. Magyar-utca 44. Mosonó. 1413

KÖZÉPKORU kereskedő, készpénz óvadékkal bármilyen állást keres, vagy pedig betársulna üzletbe. Cim a kiadóban. 1443

IRODAI munkákban és bérelszámolásban gyakorlott tisztviselő január 1-re állást keres. „Szorgalmas” jellegre a kiadó hivatala továbbít. 1435

JANUÁR 1 utánra órakönyvelést vállalok. Leveleket „Megbízható” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 1485

FIGYELEM!

Rosenfeld Árpád bádigos-műhelye Pajta M. Viteazul 29. sz. alatt újra megnyitott

SPHER JÓZSEF vezetése alatt. Vállalunk minden bádigos-és lakatosmunkát. — Szegedek és tanoncok felvétetnek.

PÉNZTÁRNOKNÓI, vagy más tisztviselő, állást keresek. Cimet „Pontos” jellegre kérem a kiadóba. 1484

PÉNZTÁRNOKI állást keres óvadékképes volt banktisztviselő. Megkereséseket a kiadóba, „Megbízható” jellegre. 1370

Csánosz és veszélytelen gázakkal irtó DEÁK mérnök Kolozsvár, Malinovsky-tér 1. sz. (volt Hitler-tér). Félemelet.

Allást kaphat

JÓMEGJELENÉSŰ elárúsítónő kerestetik, 1000 pengő készpénzgaranciával. Cimeket „Elárúsítónő” jellegre kiadóba kérem. Jelen. 1431

TÖKES társat keresek élelmiszerüzlet-hez. Engedélyem van. Okosné, Pata-utca 24 szám. 1423

MOSONÓT, megbízható felvesz a Sziesztaszálloda. Hegedűs Sándor-utca 6. 1401

KISEBB családhoz asszonyt felvesznek. Cim a kiadóban. 1403

A GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET (Rákóczi-ut 3.) keres egyheti munkára munkást kerítésjavítást, esetleg cserépfedést munkára. Jelentkezés délelőtt 10 óráig. 1427

KAROLINA-vendéglő, Buza-utca 23 szám, keres főpincért és pincérleányt. 1360

„NAPOCALIT” múgyonfaprécelő üzem SZABADSÁG-TÉR 11. SZÁM. — Üzemét újból felvette. —

ANGORAFONÓ- és kötőnőket keresek. Szabó Miklós, Györgyfalvi-ut 71. 1385

Lakás

KIADÓ négyszobás, ötszobás lakás. Érdeklődni Auslánder-üvegüzlet, Széchenyi-tér. 1290

SZABADSÁG-térről 10 percre, villában 2 butorozott szoba — külön is — fürdőszoba, esetleg konyha használati kiadó. Cim a kiadóban. 1470

EGY szoba, konyhás lakás kiadó. Tordai-ut 5. 1493

KIADÓ egy különbejáratu butorozott szoba, Dermata közelében, Emke-utca 15 szám. 1486

KIADÓ szép, kertés lakás Vilamos-u. 7 sz. alatt. Értekezni szomszédban, Mészárosnál. 1374

KIADÓ 5 és 4 szobás modern, komfortos lakások. Magyar-u. 4 sz., Háztulajdonos. 1374

HÁROMSZOBÁS, kertés lakást keresek lehetőleg a belvárosban. „Komfortos” jellegre a kiadóba.

ELEGÁNSAN butorozott szoba, fürdőszobahasználati kiadó. Berde Mózes-u. 3. II. em. 1383

KIADÓ 3 szobás, komfortos lakás. Rákóczi-ut 43. Butorozott szoba, Mócsok-utja 9-101. 1342

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszobahasználati, központban kiadó. Cim a kiadóban. 1480

LAKÁST kaphat 2 személy fűtéssel és fürdőszobahasználati. Szigligeti-utca 23. 1490

KIADÓ két szoba, konyha. Majális-utca 51 sz. Felnőtteknek. 1418

ELCSERELNÉM 3 szobás, ötszobás, modern, olcsóbéru villalaksomat, mely a színház környékén van, központi modern, 2 szobás lakással, nagyobb bérházban, Cim a kiadóban. 1421

KIADÓ modern, kertés villa. Értekezni Görögtemplom-u. 21. 2-3 között. 1422

FÜGGETLEN urinónél butorozott szoba kiadó, román nyelvtanítás ellenében. Cim a kiadóban. 1424

EGY szoba, konyha, külön kertés telekkel kiadó. Irinyi-utca 37. Értekezni Mócsok-utja 110. Horváth. 1410

BUTOROZOTT szoba kiadó. Apafi-u. 121 szám. 1405

KIADÓ egy szép utcai szoba butorozva, parkettes és egy szoba, kis konyhával. Cim a kiadóban. 1400

SZÉP három szoba, konyhás, fürdőszobás, kertés lakás kiadó. Mikó-u. 18. 1314

EGY szoba, konyha, fürdőszoba kiadó. Mócsok-utja 52. 1429

BUTOROZOTT szoba kiadó. Kossuth Lajos-utca 20, ajtó 5. 1439

ÜZLETHELYISÉG negy pincével azonnal kiadó. Mócsok-utja 147. 1438

KÉT kis üres szoba kiadó. Hajaal-u. 2 szám. 1454

FŐTÉRI kereskedő keres belvárosban, lehetőleg a Főtéren, 1 nagy szoba, konyhás, ötszobás lakást. Cimeket „Jó lakó” jellegre a kiadóba kér. 1444

KIADÓ szoba, konyha. Nyárfasor 25 szám. 1451

DÓNÁT-ut 176 szám alatt 1 szoba, konyha, stb. kiadó. Értekezhetni Magyar-utca 66 szám, Demény-nél. 1460

Különfélék

LOVASZ András volt Petelei-u. 4. szám alatti lakos Kolozsváron tartózkodó hozzátartozóit kérem, hogy a nálam maradt ingóságainak átvételre végezt jelentkezzenek. Wollheimer, Petelei-u. 4. 1494

WOLLHEIMER Ferenc felkéri mindazokat, akik elhurcolt feleségétől értéktárgyakat megőrzés végett átvettek, jelentkezzenek Petelei-u. 4. alatt. 1494

JÓ házi koszt kapható kihordásra is. Forduló-u. 2. 1330

FIGYELEM! A kárpárosok temetkezési egyesülete felhívja tagjait, sürgősen jelentkezzenek Magyar-utca 11 szám alatt, mert aki nem jelentkezik, tagságát elveszíti és törölve lesz az egyletből. Székely József elnök. 1333

KIADÓ különbejáratu szoba butorozva (ágy nemű nélkül) vagy üresen. Érdeklődni Mócsok-utja 4, d. u. 3-4 között. 1859

KOLTOZTATÉSEKET és mindennemű szállítást garantáltan vállalok. Berde Mózes-utca 3, II. emelet. 1364

MÉLY gyermekkosci eladó. Széchenyi-tér 41. Gr.17

ELSŐRENĐŰ házikoszt kapható. Govrikov, Wieder Etta, Berde Mózes-u. 5, II. em. 1363

VIDÉKI diáktitk teljes ellátást kaphatnak. Cimbalom-u. 9. 1366

IZLETES, jó házikoszt kapható. Cimbalom-utca 9. 1366

Barta László háziiparészata újra dolgozik Karolina-tér 9. szám alatt és szíves pártfogást kér.

MINDENFÉLE kizikötést jutányosan vállalok. Eötvös-utca 35. 1315

FUVAROZÁST garantáltan vállal a Magyar Fuvárosok régi szállítovállalata. Széchenyi-tér 20. 1316

MAGYARBÓL orosz nyelvre fordítok. Vár-utca 2. 1299

SZABÁSTANÍTÁS Gelteh Edit v. iparis kolai tanítónőnél. Majális-utca 58. 1321

FOTÓKÉP ARKIV Irógépszállítás, Bély-utca 4. sz. (udvarban) Vállal irógépjavításokat, másolást, sokszorosítást és fotómásolást.

Farkas-érem Kossuth Lajos-utca 4. sz., emelet. Koszt kihordásra is kapható.

Szerkeszti BALOGH EDGAR A szerkesztésért felel NAGY ISTVAN Hivatalos órák 8-tól 12-ig.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai utca 7.